

102815

HD 43-93

**Elverums-
fullmakten (3)**

Utdrag av stortingsmann Carl P. Whrigts offentliggjorte brev av 2.1.1960.

«Sommeren 1940 forsto jeg av et svar som Kongen gav Stortingets presidentskap i anledning et av de mange forslag i forbindelse med riksrådforhandlingene at regjeringen umulig kunne ha det stenografiske referat av Stortingets forhandlinger i Elverum. Jeg henvendte meg straks til revisjonssjefen i Stortinget og fikk opplyst at samtlige stenografiblokker ikke var blitt skrevet av. Jeg fikk dem øyeblikkelig skrevet av og tok flere avskrifter av referatene.

Et av avskriftene fikk jeg sendt over til regjeringen i London. Da jeg selv kom dit i mars måned 1942, skrev jeg et lengre brev til Hambro og fortalte dette. Han svarte meg at han kjente til det, men beklaget seg sterkt over at hans gjentatte anmodninger til Nygaardsvold om å få sendt referater over til seg ikke var blitt imøttekommet, og ba meg om å få tak i det. Jeg henvendte meg da til Nygaardsvold og ba om å få referatet utlevert. Dette neket han til å begynne med, men imøttekom min anmodning til slutt på betingelse av at jeg ikke viste det til noen. Jeg fikk straks tatt et fotostatkopi av referatet og sendte det til Hambro.

I London hadde jeg en samtale med daværende justisminister Terje Vold, og pekte på det helt feilaktige i at regjeringen i sine provisoriske anordninger henviste til Elverumsfullmakten og den og den paragraf i Grunnloven. Jeg sa til ham at Elverumsfullmakten aldri var blitt votert over og følgelig ikke vedtatt eller forkastet. Det regjeringen hadde holdt seg til i London, var et referat av ordly-

den til det fremsatte forslag om Elverumsfullmakten som Wilhelm Keilhau hadde fått utarbeidet etter hukommelsen. Han overvar nemlig møtet i Elverum».

Den såkalte Elverumsfullmakt ble altså skrevet etter Keilhaus hukommelse og fikk sin plass på første side i det «Norsk Lovtidend» som regjeringen lot trykke opp på nytt for å få føyet til «fullmakten». Dette må vel være en enestående hendelse i vår historie. Det er ingen grunn til å undres over professor Skeies ord: Vi har aldri i vår historie hatt en sånn rettsloshet.

Medlem av Stortingets presidentskap Neri Valen skrev i en artikkelserie i Varden: Når mange, til og med stortingsmennene, no etter krigen kan være i tvil om kva stortingsmøtet i Elverum vedtok, er det et resultat av den norske propagandaen i krigens år. For dei politikarar som forsumaren var med under riksrådforhandlingane, sto det heilt klårt, og det ble ofte nemnt, at Stortinget i Elverum var samd om ville ha ei avtale med tyskarane om Danmark, dersom ein berre hadde komi utanom Qusling...

Fyrste gongen det ble tale om denne spesielle fullmakt var den 16. juni om kvelden. Dr. Delbrügge var då heilt ukjent med fullmakta fra Elverumsmøtet...

Men med vilje gjorde ein overfor tyskarane eit nummer av spørsmålet, for ved å godkjenne at fullmakta fel burt, å vinne føremuner i kongespørsmålet...

Fyrst etter at riksrådforhandlingene 17. juni med avsnittet om Elverumsfullmakta var blitt kjent i London, ble det i regjeringsfråsegna av 24. juni propagandert med den fullmakt som Stortinget ga riksstyret i Elverum».

Her gir Neri Valen hele forklaringen på eventyret om Elverumsfullmakten. Det var en forhandlingsbløff! Stoffet til disse tre artiklene har jeg stort sett hentet fra Kjell Fjørtofts bok «På feil side», og i A.I. Brus bok «Professor på ville veier».

Realist